

Media-en-journalistiek

@StudiumGenerale.nl

Studium Generale

Universiteit Leiden

donderdag 4 februari

Persvrijheid en privacy

Wouter Hins is bijzonder hoogleraar pers- omroep- en mediarecht aan de Universiteit Leiden

Persvrijheid is van wezenlijk belang voor de democratie. Kranten, radio en televisie kunnen wantoestanden aan de kaak stellen, zodat machthebbers zich gecontroleerd weten. De pers kan echter op haar beurt een bedreiging vormen voor andere vrijheden. Bekend is de uitdrukking 'trial by the media', waarbij verdachten in de publieke opinie al veroordeeld zijn voordat hun strafzaak is begonnen. Onjuiste berichtgeving kan het recht op eer en goede naam aantasten. Het afdwingen van een rectificatie maakt de schade vaak groter. 'De voorzieningenrechter heeft geoordeeld dat wij niet hebben kunnen aantonen dat notaris X een regelmatige bezoeker is van bordeel Y'. Persmuskieten maken tenslotte inbreuk op de vrijheid van bekende personen door hen hinderlijk te volgen en te fotograferen. In deze bijeenkomst gaan we in op de botsing van persvrijheid en privacy. Maakt het verschil of het gaat om politici, leden van het Koninklijk Huis of een soapsterretje?

donderdag 18 februari

Technologische innovatie en journalistiek vanaf 1900

Huib Wijfjes is als mediahistoricus verbonden aan de masteropleiding

Journalistiek van de Rijksuniversiteit Groningen en bijzonder hoogleraar Televisiegeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam

Journalisten staan in de frontlinie van mediavernieuwing. Tenminste als het goed is, maar in de praktijk valt dat tegen. Een blik in de geschiedenis leert dat journalisten technologische vernieuwingen niet per definitie omarmen, maar met een mengeling van wantrouwen, scepsis en interesse bezien. De reactie van journalisten op de komst van fotografie, film, radio, televisie en computer illustreert dat. Al die technologische vernieuwingen hebben de journalistiek tot aanpassingen gedwongen, maar voor vele journalisten is de geschreven pers, vooral het dagblad, nog steeds de moeder aller activiteiten waaraan alle kwaliteit afgemeten wordt. Blijkbaar is er een kern in de journalistieke professie die alle stormen van technologische vernieuwing moet doorstaan. Die strijd om de professie bepaalt ook de huidige discussie over de toekomst van de krant en de vernieuwing die interactieve nieuwe media met zich mee brengen.

donderdag 25 februari

Debat: Is de pers nog de waakhond van de democratie?

Herman van Gunsteren, emeritus hoogleraar politieke theorieën en rechtsfilosofie aan de universiteit Leiden gaat in debat met een gerenommeerd politicus. Moderator is **Kees Boonman**,

presentator TROS Kamerbreed op Radio 1 en docent bij de Praktijkstudie Journalistiek en Nieuwe Media aan de Universiteit Leiden

Politici klagen dat de Haagse journalisten slechts achter incidenten aanhollen en geen verslag meer doen van debatten in de Tweede Kamer. Zo verliest het debat aan waarde en de democratie aan gezag. Herman van Gunsteren, die samen met zijn partner, oud-actrice Cox Habbema onderzoek deed naar het functioneren van de Haagse journalistiek, onderkent de klacht van politici maar zegt ook dat de Haagse journalisten hun werk behoorlijk goed doen. Een hype is bovendien zo slecht nog niet. Het geeft focus aan een onderwerp en in korte tijd komt er heel veel informatie vrij. En er zijn genoeg radio- en televisieberichten en krantenartikelen die tegenwicht bieden om de waarheid niet uit het oog te verliezen.

donderdag 4 maart

Twitteren: Het woord van 2009

Bart Brouwers was tot en met 31 december 2009 hoofdredacteur van het dagblad Sp!ts. Sinds 1 januari is hij hoofdredacteur Lokaal Online bij de Telegraaf Media Groep

Alexander Pleijter is als universitair docent 'journalistiek en nieuwe media' verbonden aan de Universiteit Leiden en de Rijks Universiteit Groningen 'Twitteren' is eind 2009 uitgeroepen tot woord van het jaar. Niet ten onrechte,

want sinds afgelopen jaar wordt er heel wat afgekebbeld op Twitter. Maar Twitter heeft zich in 2009 ook bewezen als vlijmscherp journalistiek wapen. Bij rampen en ongelukken bleek Twitter vaak het eerste publicatiemedium van beeldmateriaal. En toen er een opstand uitbrak in Iran bleek Twitter een nuttig instrument om informatie het land uit te smokkelen. Kortom, het is een multi-functioneel wapen. Voor velerlei journalistieke doeleinden geschikt: publiceren, crowdsourcing, netwerken, nieuwsgaring, etc. In 2009 verplichtte Bart Brouwers, hoofdredacteur van Sp!ts, zijn redacteurs om Twitter te gebruiken voor hun journalistieke werk. Voor Studium Generale zal hij komen vertellen over het hoe en waarom. Maar niet alleen journalisten, ook ieder ander mens kan Twitter gebruiken om nieuws te publiceren en te verspreiden. Daarmee is Twitter het toonbeeld van de veranderende verhoudingen in de journalistiek. Alexander Pleijter zal toelichten welke veranderingen op stapel staan.

maandag 8 maart

Leven in Media: Liefde, Sex en Dood in een Digitale Cultuur

Mark Deuze is hoogleraar journalistiek in Leiden en doceert aan het Department of Telecommunications van Indiana University

Het is inmiddels bijna een cliché: we leven een digitaal leven, ondergedompeld in media, zijn altijd en overal

bereikbaar. Het leven is vergeven van al dan niet nieuwe media, welke media steeds dieper doordringen in ons bestaan, variërend van de apparaten die we elke dag gebruiken, via de wijze waarop we communiceren en alledaagse beslissingen nemen, tot aan de manier waarop we de wereld om ons heen zien en begrijpen. We leven met andere woorden niet meer met media, maar in media. In deze presentatie zetten we ons leven in media in de context van hoe we liefde, sex en dood ervaren in een digitale cultuur.

donderdag 18 maart

Drugs in je drankje:

Nieuws, sociale media en de feiten over verkrachtingsdrugs

Peter Burger is verbonden aan de Praktijkstudie Journalistiek en Nieuwe Media van de Universiteit Leiden en doet onderzoek naar misdaadnieuws en moderne sagen

Ieder weekend worden in Nederland meisjes in cafés en disco's bedwelmd met ghb in hun drankje. Volgens de een is dat belangrijk nieuws, volgens de ander een broodje aap. Peter Burger onderzocht hoe het verhaal over verkrachtingsdrugs wordt verteld in het nieuws en op online discussiefora, in de rechtszaal en in soapseries, door bezoekers van dansfeesten, politieagenten en toxicologen – professionele en sociale groepen die hun eigen bewijsnormen hanteren en verschillende feiten produceren.

Toegang gratis, iedereen is welkom!

Tijd:

Donderdagavonden 4, 18 en 25 februari,
4 en 18 maart
Maandagavond 8 maart
19.30 tot 21.00 uur

Plaats:

zaal 005
Lipsiusgebouw (1175)
Cleveringaplaats 1
Leiden

Informatie/organisatie:

Studium Generale Universiteit Leiden
Postbus 9500
2300 RA Leiden
y.leunissen@ics.leidenuniv.nl
071 527 7283 / 7295 / 7296
www.studiumgenerale.leidenuniv.nl